

BELEIDSBRIEF: DE UITDAGINGEN OP HET GEBIED VAN BURGERENERGIE AANPAKKEN IN VLAANDEREN (BELGIË)

Beleidsbrief, maart 2024

 UITDAGINGEN **AANBEVELINGEN**

De nieuwe regeling voor energiedelen biedt geen levensvatbare businesscase voor gemeenschappen

Het aantal burgers dat gebruik maakt van de nieuwe regeling voor energiedelen (die samen met de omzetting van de EU-definitie van de Hernieuwbare Energiegemeenschap en de Energiegemeenschap voor burgers is ingevoerd) blijft laag en voornamelijk beperkt tot de onderlinge verkoop van energie. De nieuwe regeling voor energiedelen biedt geen levensvatbare businesscase voor energiegemeenschappen, aangezien het een aanzienlijke administratieve last met zich meebrengt, terwijl het slechts een klein gedeelte van de eindfactuur betreft.

Toch denken verschillende steden, energiecoöperaties en kmo's er momenteel over om nieuwe energiegemeenschappen op te richten, in de hoop dat ze gebruik kunnen maken van het nieuwe ondersteunende kader - de **hubs voor technische bijstand**.

De Vlaamse overheid zou het kader opnieuw moeten evalueren en afstappen van een louter technische benadering van energiedelen.

Bij het ontwikkelen van wetgeving en ondersteuningsprogramma's moet rekening worden gehouden met de focus "collectieve burgeractie voor hernieuwbare energie" en de sociale impact van gemeenschappen. Er moeten concrete maatregelen worden genomen om de actieve rol van burgers te waarborgen en te voorkomen dat bedrijven te veel macht naar zich toetrekken.

Gebrek aan economische stimulansen om nieuwe projecten te ontwikkelen

Voorals voor lokale overheden lijken energiegemeenschappen een aantrekkelijke aanpak om de energierekening van de overheid te verlagen, extra RES-productie in hun gebied te stimuleren en energiearmoede te bestrijden. De werkelijkheid voldoet echter niet aan deze verwachtingen. Er is geen noemenswaardige stimulans om nieuwe zonne- of windenergie-installaties te bouwen. Er is een aanzienlijk risico dat de rekeningen hoger uitvallen dan verwacht, aangezien de toegevoegde waarde van energiedelen laag is. Dit belemmert ook de voordelen van de regeling voor kwetsbare groepen.

Vlaanderen zou iets kunnen opsteken van inspirerende voorbeelden zoals het Nederlandse Klimaatakkoord (waarbij de lokale gemeenschap aanspraak kan maken op maximaal 50% van elk toekomstig windmolenpark). Op die manier kan de lokale gemeenschap de windopbrengsten behouden en de rekeningen verlagen. Dit laatste zal de sociale aanvaarding van hernieuwbare energieprojecten in het algemeen verhogen en zal helpen om energiearmoede aan te pakken.

Langzame overgang naar fossielvrije warmte

De overgang naar duurzame warmte is één van de grootste uitdagingen in Vlaanderen. De snelheid van de huidige warmtetransitie is nog steeds veel te traag. De regelgeving voor energiegemeenschappen maakt deze transitie niet gemakkelijker voor burgers.

Vlaanderen zou een belastingverschuiving van elektriciteit naar fossiele brandstoffen moeten overwegen om investeringen in duurzame energie en stadsverwarmingsnetten economisch levensvatbaarder te maken.

OVER HET PROJECT

Duurzame collectieve burgeractie voor een lokaal Europa (Sustainable Collective Citizen Action for a Local Europe (SCCALE) 203050 wil Europa dichterbij haar burgers brengen door de oprichting van energiegemeenschappen te stimuleren, waarbij ten volle gebruik wordt gemaakt van het gunstige wettelijke EU-kader voor burgerenergie.

Ga voor meer informatie naar

Dit project is gefinancierd door het Horizon 2020 onderzoeks- en innovatieprogramma van de Europese Unie in het kader van subsidieovereenkomst nr. 101033676.